

עולם התעופה יוצא למלחמה בהתנהגות פרועה של נוסעים במטוסים

Posted on 29 בנובמבר 2019 by עירית רוזנבלום

מצפה לכניסתו לתוקף של פרוטוקול מונטריאול 2014 (MP14) ב-1 בינואר 2020 להענשת נוסעים לא אחראיים

Categories: תעופה, ראשי

Tag: יאט"א, IATA, פרוטוקול, מונטריאול 2014 (MP14)

ארגון חברות התעופה העולמי יאט"א (IATA) מצפה לכניסתו לתוקף של פרוטוקול מונטריאול 2014 (MP14) ב-1 בינואר 2020. פרוטוקול זה משפר את יכולתן של מדינות לבלום את ההסלמה בחומרת התדירות של התנהגות סוררת ובלתי-אחראית מצד נוסעים במטוסים.

כניסתו של הפרוטוקול לתוקף היתה תלויה באשרור של 22 מדינות וניגריה היא המדינה ה-22 שעשתה כן השבוע, ב-26 בנובמבר 2019. המדינות האחרונות שאישררו את האמנה לפני ניגריה היו קזחסטן, פרגוואי וטורקיה.

MP14, שנקרא הפרוטוקול לתיקון אמנת העבירות ומעשים אחרים שבוצעו על מטוסים (the Protocol to Amend the Convention on Offences and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft), הוא אמנה עולמית המחזקת את סמכויותיהן של מדינות להעמיד לדין נוסעים לא ממושמעים הגורמים לשיבוש הטיסה. מהלך זה סוגר פער חוקי במסגרת אמנת טוקיו 1963, לפיה סמכות השיפוט על עבירות שבוצעו על סיפונם של מטוסים בטיסות בינלאומיות היא בידי המדינה בה רשום המטוס. חוק זה בעייתי כאשר הנוסעים הסוררים מועברים לרשויות המקומיות עם הנחיתה במדינות זרות.

לפי יאט"א, תקריות נוסעים לא-שגרתיות ומשבשות בטיסות כוללות תקיפה פיזית, הטרדה, עישון או אי מילוי הוראות הצוות האווירי. אירועים אלה עלולים לפגוע בבטיחות הטיסה, לגרום לעיכובים משמעותיים ולהפרעה תפעולית ולהשפיע לרעה על חווית הנסיעה וסביבת העבודה של הנוסעים והצוות.

לגימה אחת יותר מדי. דרוש קמפיין נגד שתיית אלכוהול מופרזת בטיסות. צילום Depositphotos
"כ-60% מהעבירות שנעשו עוברות ללא ענישה"

לדברי אלכסנדר דה ז'וניאק, מנכ"ל IATA, כל נוסע רשאי ליהנות מטיסה נטולת התנהגות פוגענית או פסולה אחרת, אך ההרתעה מהתנהגות לא נורמטיבית אינה חזקה דיה. "כ-60% מהעבירות שנעשו עוברות ללא ענישה בשל סוגיות שיפוט. פרוטוקול MP14 מחזק את ההרתעה מהתנהגות בלתי-הולמת בכך שהוא מאפשר העמדה לדין במדינה בה נוחת המטוס", אמר דה ז'וניאק, "האמנה אמנם בתוקף, אבל העבודה לא נעשית. אנו מעודדים מדינות נוספות לאשרר את MP14, כך שניתן יהיה להעמיד לדין נוסעים סוררים על פי הנחיות עולמיות אחידות".

בנוסף, על מדינות לבדוק גם את יעילותם של מנגנוני האכיפה העומדים לרשותן בהתאם להנחיות הארגון הבינלאומי לתעופה אזרחית ICAO - International Civil Aviation Organization - בנושא היבטים משפטיים של נוסעים לא-מושמעים ומשבשים (מסמך 10117 של ICAO) המספק מידע כיצד ניתן להשתמש בקנסות ועונשים אזרחיים בתביעות פליליות.

בנוסף לחיזוק סמכות השיפוט והאכיפה, חברות התעופה עובדות על מגוון אמצעים שיסייעו במניעת תקריות וניהולן בצורה יעילה יותר כאשר הן אכן מתרחשות. אלה כוללים הכשרה משופרת של אנשי הצוות והעלאת המודעות של הנוסעים להשלכות הפוטנציאליות של התנהגות לא-אחראית על המטוס.

יאט"א גם קורא לממשלות לפתח כלים כמו קמפיינים פרסומיים בנוסח "אחת יותר מדי" ("One Too Many") הדוחק בנוסעים לצרוך אלכוהול בצורה אחראית בעת טיסות.